

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om fortbildning och om utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens;

TSFS 2017:1

Utkom från trycket
den 16 januari 2017

beslutade den 5 januari 2017.

VÄGTRAFIK

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 8 kap. 1 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om fortbildning och om utbildningsverksamhet som kräver tillstånd enligt lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens.

2 § Bestämmelser om grundläggande kompetens finns i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens och förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

3 § De beteckningar som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens och förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

2 kap. Fortbildning

1 § Fortbildningens syfte är att repetera och fördjupa förarens kunskaper i de ämnen som framgår av bilagan till förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens och som ingår i en kurs om fortbildning. Fortbildningen avser främst att uppdatera de viktigaste kunskaperna för utövande av gods- respektive persontransporter.

2 § Fortbildningen ska minst innehålla de mål som framgår av bilagan.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/59/EG av den 15 juli 2003 om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och rådets direktiv 91/439/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 76/914/EEG, i lydelsen enligt rådets direktiv 2013/22/EU.

3 § De mål som en fortbildning innehåller ska omfatta samtliga tillhörande underämnena som framgår av bilagan till förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

3 kap. Ansökan om tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet

1 § En ansökan om tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet ska göras på en blankett som fastställts av Transportstyrelsen. Detsamma gäller en ansökan om att Transportstyrelsen ska ändra eller meddela nya villkor i tillståndet.

2 § Ansökan enligt 5 kap. 2 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla uppgift om

1. transportslag som utbildningsverksamheten ska avse, och
2. huruvida verksamheten ska avse grundutbildning eller fortbildning.

3 § Plan för genomförande av grundutbildning enligt 5 kap. 2 § 1 förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla uppgifter om

1. undervisningsmetoder för varje ämne,
2. hur undervisningsmetoder och underämne förhåller sig till tillhörande mål,
3. den trafikmiljö som körträningen ska genomföras i,
4. hur tillståndshavaren säkerställer att deltagarna tillgodogör sig utbildningen, och
5. hur fordon ska användas i undervisningen.

4 § Plan för genomförande av fortbildning enligt 5 kap. 2 § 1 förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla uppgifter om

1. undervisningsmetoder för de ämnen som ska ingå i utbildningen, inklusive körning, simulatorträning och distansundervisning om sådan ingår i fortbildningen,
2. hur undervisningsmetoder och underämne förhåller sig till tillhörande mål,
3. hur tillståndshavaren säkerställer att deltagarna tillgodogör sig utbildningen, och
4. hur fordon ska användas i undervisningen, om sådana ingår i undervisningen.

5 § Uppgifter om undervisningslokaler i ansökan enligt 5 kap. 2 § 3 förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla uppgifter om lokalens lämplighet för utbildningen i förhållande till planen för genomförandet. Ansökan ska även innehålla uppgifter om högsta antal deltagare.

6 § Uppgifter om fordon i ansökan enligt 5 kap. 2 § 4 förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla minsta totalvikt för de lastbilar som ska användas i utbildningen och minsta antal sittplatser utöver förarplatsen i de bussar som ska användas i utbildningen samt längd på fordon för respektive fordonsslag.

7 § Ansökan enligt 5 kap. 2 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla uppgifter om hur sökanden säkerställer att kraven i

5–8 kap. följs. Ansökan ska även innehålla uppgifter om hur säkerställandet är organiserat och hur det dokumenteras.

8 § Ansökan om ändring enligt 5 kap. 2 a § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska göras i följande fall:

1. Större ändring av utbildningsplan som väsentligen påverkar utbildningen.

2. Ändring av antalet deltagare som påverkar undervisningsmetod, undervisningsmaterial, lokal eller antalet lärare.

3. Inkommen anmälan bedöms av Transportstyrelsen innehålla omfattande ändringar så att en ansökan krävs.

Vid ansökan enligt första stycket 1 gäller bestämmelserna 3 och 4 §§ i tillämpliga delar.

Övriga ändringar omfattas av 5 kap. 4 § förordningen om yrkesförarkompetens och ska anmälas i enlighet med 4 kap. 1 § första stycket.

4 kap. Anmälan

1 § En anmälan enligt 5 kap. 4 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska göras på en blankett som fastställts av Transportstyrelsen.

En anmälan om att verksamheten påbörjas enligt 5 kap. 4 § förordningen om yrkesförarkompetens ska innehålla följande uppgifter:

1. Namn och personnummer på den person eller de personer som getts behörighet av tillståndshavaren att rapportera genomförd utbildning enligt 5 kap. 6 § förordningen om yrkesförarkompetens.

2. Namn och personnummer på lärare som ska undervisa och till anmälan bifoga de dokument om erfarenhet som krävs enligt 5 kap.

Andra stycket gäller även när någon tillkommer eller byts ut.

2 § Om tillståndshavaren dör, övergår tillståndet på dödsboet. Om tillståndshavaren försätts i konkurs, övergår tillståndet på konkursboet. Fortsatt verksamhet för ett dödsbos eller konkursbos räkning ska snarast anmälas till Transportstyrelsen. Tillståndet gäller under högst sex månader räknat från dödsfallet eller konkursbeslutet, om inte Transportstyrelsen på grund av särskilda skäl medger en längre giltighetstid.

5 kap. Krav på lärare

Allmänt

1 § Lärare ska ha dokumenterad erfarenhet under sammanlagt minst två år

1. från den transportbransch som utbildningsverksamheten avser, eller

2. som lärare vid förarutbildning för körkortsbehörighet för de fordon som utbildningsverksamheten avser.

Lärare ska även ha dokumenterad erfarenhet av att undervisa vuxna som sammanlagt motsvarar minst sex månaders heltidsarbete inom de senaste fem åren. Alternativt ska lärare ha genomgått eftergymnasial utbildning med pedagogisk inriktning som sammanlagt motsvarar sex månaders heltidsstudier.

2 § Lärare som leder undervisning i sådant ämne som inte rör transportverksamhet, exempelvis att ge första hjälpen åt skadade, vidta åtgärder vid brand eller reaktioner vid överfall, behöver inte ha erfarenhet enligt 1 § första stycket.

3 § Lärare ska ha god kännedom om bestämmelserna inom sitt undervisningsområde och de utbildningskrav som framgår av bilagan till förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens.

Körträning

4 § Vid körträning ska lärare inneha gällande körkort utfärdat i en stat inom EES. Körkortet ska ge behörighet att köra fordon som utbildningen avser.

Lärare ska under sammanlagt minst tre av de senaste tio åren innehaft körkort enligt första stycket.

5 § Lärare vid körträning ska även ha dokumenterad erfarenhet under sammanlagt minst tre år

1. från yrket som förare av fordon som utbildningsverksamheten avser, eller

2. som lärare vid övningskörning under förarutbildning för körkortsbehörighet att köra fordon som utbildningsverksamheten avser.

6 kap. Krav på verksamheten

1 § Undervisning ska ledas av lärare som har anmälts till Transportstyrelsen enligt 4 kap. 1 §.

2 § Undervisningslokal ska vara lämplig för undervisning med hänsyn till undervisningsmetod, undervisningsmaterial och antal deltagare.

Allmänna råd

Antal deltagare bör uppgå till högst 20 per lärare vid varje utbildningstillfälle.

3 § Simulator som används i undervisningen för körning med fordon av det slag utbildningen avser, ska vara avancerad och ge en verklighetsnära känsla av att utöva yrket under olika förhållanden.

4 § Fordon som används i undervisningen ska vara lämpliga för utbildning för yrkesförarkompetens.

Allmänna råd

Fordon som används vid utbildning för yrkesförarkompetens för godstransporter bör anses vara lämpliga om de uppfyller kraven i Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:46) om förarprov, behörighet C1 och C eller Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:47) om förarprov, behörighet C1E och CE.

Fordon som används för utbildning för yrkesförarkompetens för persontransporter bör anses vara lämpliga om de uppfyller kraven i

Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:48) om förarprov, behörighet D1 och D eller Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2012:49) om förarprov, behörighet D1E och DE.

7 kap. Krav för deltagande i utbildning

1 § Den som har tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet enligt lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens ska genom identitetskontroll fastställa att den person som genomgår utbildning är den han eller hon uppger sig vara.

2 § För att delta i utbildning för grundläggande kompetens ska deltagare inneha gällande körkort med körkortsbehörighet B samt

1. vid utbildning för godstransporter körkort med körkortsbehörighet C1, C1E, C eller CE eller inneha körkortstillstånd för sådan behörighet, eller
2. vid utbildning för persontransporter körkort med körkortsbehörighet D1, D1E, D eller DE eller inneha körkortstillstånd för sådan behörighet.

3 § Deltagare som genomgår utbildning för grundläggande kompetens enligt 4 kap. lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens eller fortbildning enligt 3 kap. förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens, ska närvara under hela utbildningstiden.

8 kap. Register, intyg och rapportering

1 § Utbildningsanordnaren ska föra ett deltagarregister. För varje deltagare ska registret innehålla uppgifter om

1. deltagarens namn och personnummer eller samordningsnummer,
2. hur identiteten har kontrollerats,
3. datum då deltagaren påbörjat utbildningen,
4. transportslag och typ av grundutbildning eller fortbildning, och
5. datum för genomförd utbildning.

2 § Utöver vad som framgår om fortbildning i 5 kap. 5 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska anteckningar föras av utbildningsanordnaren för varje deltagare som påbörjat en grundutbildning.

Följande uppgifter ska antecknas för både grundutbildning och fortbildning:

1. Deltagarens namn och personnummer eller samordningsnummer.
2. Transportslag, grundutbildning enligt 4 kap. 1, 2 eller 4 §§ lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens, fortbildningskurs eller delkurs av fortbildningen.
3. Datum för undervisningen och undervisningstillfällets längd.
4. Mål som undervisningen har avsett och ämnen som den har omfattat.
5. Lärarens intygande att deltagaren har deltagit i undervisningen genom sin signatur.

För grundutbildning ska för varje deltagare teoriundervisning och körträning med fordon antecknas. För fortbildning ska för varje deltagare teoriundervisning antecknas och i förekommande fall även körning med fordon och simulatorträning.

3 § Deltagarregister enligt 1 § och anteckningar enligt 2 § ska bevaras av utbildningsanordnaren minst fem år från datumet då deltagaren genomgått utbildning eller del av utbildning. Deltagarregister och anteckningarna ska vara tillgängliga vid tillsyn.

4 § Intyg om genomförd fortbildning eller delkurs av fortbildning enligt 5 kap. 7 § förordningen (2007:1470) om yrkesförarkompetens ska innehålla

1. förarens namn och personnummer eller samordningsnummer,
2. namn och organisations- eller personnummer på tillståndshavaren,
3. underskrift och namnförtydligande på den som utfärdar intyget för tillståndshavaren,
4. när undervisningen ägt rum,
5. undervisningstid, och
6. mål och ämnen vid genomförd undervisning.

Intyg om genomförd fortbildning från den som anordnat den sista delkursen ska innehålla uppgifter om intyg från samtliga utbildningsanordnare.

5 § Kopia på intyg enligt 4 § ska sparas av utbildningsanordnaren i minst fem år från utfärdandet och ska vara tillgänglig vid tillsyn.

6 § Rapportering till Transportstyrelsen om genomförd grundutbildning eller fortbildning ska ske genom elektronisk överföring i ett system som har godkänts av Transportstyrelsen och i enlighet med de uppgifter och anvisningar som Transportstyrelsen har bestämt.

9 kap. Undantag

1 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 2 maj 2017.
2. Genom denna författning upphävs
  - a) Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:159) om grundläggande kompetens och fortbildning för förare som utför gods- eller persontransporter,
  - b) Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:165) om utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens, och
  - c) Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:182) om tillsyn över utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens.

3. Bestämmelserna i 3 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:165) om utbildningsverksamhet för yrkesförarkompetens ska fortsättningsvis tillämpas på lärare som är anmälda till Transportstyrelsen vid ikraftträdandet av denna författning.

På Transportstyrelsens vägnar

MARIA ÅGREN

Ted Montaigne
(Väg- och järnvägsavdelningen)

Bilaga. Obligatoriska mål för fortbildning

1. Avancerad träning i rationell körning med beaktande av säkerhetsbestämmelserna

För samtliga körkort

Mål 1.1: att känna till kraftöverföringens egenskaper för optimal användning av dessa.

Mål 1.2: att känna till säkerhetsanordningarnas tekniska egenskaper och funktion för att behärska fordonet, minska slitaget och att förebygga störningar.

Mål 1.3: att kunna optimera bränsleförbrukningen.

Körkort C1, C1E, C och CE

Mål 1.4: att vara i stånd att ombesörja en lastning och samtidigt uppfylla säkerhetskraven och ett korrekt utnyttjande av fordonet.

Körkort D1, D1E, D och DE

Mål 1.5: att kunna säkerställa passagerarnas säkerhet och bekvämlighet.

2. Tillämpning av bestämmelser

För samtliga körkort

Mål 2.1: att känna till sociala förhållanden och bestämmelser inom vägtransportsektorn.

Körkort för D1, D1E, D och DE

Mål 2.3: att känna till bestämmelserna för persontransporter.

3. Hälsa, vägtrafiksäkerhet och miljösäkerhet, service, logistik

För samtliga körkort

Mål 3.1: vara medveten om riskerna i trafiken och om arbetsrelaterade olyckor.

Mål 3.4: vara medveten om vikten av fysisk och psykisk förmåga.

Mål 3.5: att kunna bedöma krissituationer.